



ČESKÁ REPUBLIKA  
ROZSUDEK  
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: **JUDr. P. Č.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a střední Čechy ze dne 12. 12. 2022, č.j. 42000/040805/22/010/JB, sp.zn. OSVC/PV/928/22,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy ze dne 12. 12. 2022, č.j. 42000/040805/22/010/JB, sp.zn. OSVC/PV/928/22 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti platebnímu výměru vydanému Pražskou správou sociálního zabezpečení ze dne 18. 10. 2022, č. 1929/2022, č.j. 42113/003/8014/18.10.2022/1929/PM (dále též „platební výměr“), jímž byla žalobci jako OSVČ uložena povinnost zaplatit doplatek na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za roky 2014 až 2017 v celkové výši 152.479 Kč, a tento platební výměr byl potvrzen.
- [2] Žalobce v podané žalobě uvedl, že již v odvolání namítal, že platebním výměrem uložený nedoplatek nemá oporu ve faktech, resp. přinejmenším vzbuzuje pochybnosti o reálnosti zjišťování a zjištění. Dále zde namítal, že před přiznáním starobního důchodu žalobci jistě správa sociálního zabezpečení musela provést kontrolu s tím, že důchod byl žalobci přiznán

Shodu s prvopisem potvrzuje M. T., DiS.

a doplacen zpětně bez toho, že měl žalobce nedoplatek. Namítl, že pokud by předmětný nedoplatek existoval, tak by jej Pražská správa sociálního zabezpečení (dále jen „PSSZ“) musela započítat proti žalobci vyplacenému doplatku důchodu. Pokud by pak existoval stav, že by byl žalobce v prodlení s dodáním tzv. Přehledů za předmětná období, tak bylo důvodné očekávat, že tuto skutečnost bude PSSZ řešit v přiměřené době. Na vysvětlení pak žalobce uvedl, že byl 2x okraden, přičemž lupič si část této evidence odnesl. Dále uvedl, že do okamžiku obdržení platebního výměru neměl o dluhu žádnou informaci. Naráz mu tak byl předsán k úhradě nedoplatek až s osmiletým zpožděním. Dále uvedl, že na nemožnost prověřit alespoň evidenci podkladů u PSSZ žalobce žalovanou upozornil, a to včetně na možnost „doručování“ písemností ze strany pojištěnců do schránky na staveništi v Biskupské. Namítal, že ani odůvodnění platebního výměru, ani napadené rozhodnutí neobsahuje odkaz na jiné konkrétní podklady a zhodnocení takových důkazů, vyjma těch podporujících závěry správních orgánů o existenci doplatku.

- [3] Dále žalobce namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav, když nevypořádání se všemi argumenty žalobce uváděnými v odvolání, vede k závěru, že právní hodnocení nemůže být úplné a objektivní. Dále namítal porušení zásady právní jistoty a porušení základních zásad správního řízení. K tvrzení žalované, že žalobce byl o nedoplatecích informován např. ve Vyúčtování záloh za rok 2017, zaslaném údajně dne 25. 9. 2018, a ve Vyúčtování záloh za rok 2020, zaslaném dne 15. 6. 2021, žalobce uvedl, že o osudu těchto Vyúčtování mu není nic známo. Nadto se dle žalobce žalovaná sama popřela, když uvedla, že důchod mu byl přiznán dne 11. 9. 2018, čemuž určitě předcházelo prověřování stavu. Žalobce v žalobě připustil, že nečinil vždy vše správně, a to zejména v přesvědčení, že již byl ze strany PSSZ původně „napálen“, když musel uhradit penále jen proto, že platil PSSZ, ale jinak, než ona uznala a byl v domnění, že po dni 15. 12. 2014 je stále v plusu ve výši 210.151 Kč.
- [4] Žalobce rovněž namítal, že z ustanovení § 90 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“), nelze dovozovat, že ostatní listiny, nebo jiné listiny než doručované do vlastních rukou se doručují pouze občasným a nedoložitelným vhozením do schránky, přičemž o tom, které listiny se doručují kvalifikovaným (prokazatelným) způsobem by měla PSSZ rozhodovat podle obsahu listiny a hrozby plynoucí z případného nedoručení pro občana (plátce). Jako důkazy zde žalobce uvedl platební výměr č. 1247/2015, rozhodnutí č.j. 42213/030/8014/6.10.2015/1247/VE, celý spis vedený ve věci důchodového pojištění, spojený s osobou žalobce, a zprávu Unicreditbank a.s. o poukazech peněz žalobce ve prospěch PSSZ v letech 2014 až 2018.
- [5] Shrnuje, že výše uvedenými skutkovými a procedurálními okolnostmi porušil správní orgán na úseku důchodového pojištění své povinnosti při zjišťování skutkového stavu, přičemž své závěry opřel o nedokázaná tvrzení (doručování písemností atd.). Zároveň tím, že nevyhověl žádosti žalobce o nahlédnutí do spisu, tak omezil jeho práva pojištěnce uplatnit ve správním řízení své návrhy a navrhnout a provést důkazy. Nedoplatek je tak ze strany žalované toliko jen tvrzený, ale nikoli prokázaný. Uzavřel, že správní orgán sociálního zabezpečení porušil povinnost stanovenou v ustanovení § 6 odst. 4 písm. l) zákona č. 582/1991 Sb., když mu neposkytl odbornou pomoc.
- [6] Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud zrušil jak žalobou napadené rozhodnutí, tak platební výměr.

- [7] Žalovaná v písemném vyjádření k podané žalobě navrhovala její zamítnutí. K námitce, že uložené doplatky na pojistném nemají oporu ve faktech, žalovaný uvedl, že při stanovení jejich výše vycházela z údajů, které žalobce uvedl na přehledech o příjmech a výdajích OSVČ za roky 2014, 2015, 2016 a 2017, které podal po zákonem stanovených lhůtách dne 24. 9. 2018. Na všech těchto Přehledech žalobce uvedl výši daňového základu a vyčíslil pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. K námitce, že dluh na pojistném měl být započítán proti vyplacenému doplatku důchodu, žalovaná uvedla, že žádost o důchod podal žalobce dne 11. 9. 2018, a výše pojistného za roky 2014 až 2017 nebyla k tomuto dni známa. Ke skutečnosti, že PSSZ doplatky na pojistném předepsala k úhradě s osmiletým zpožděním, žalovaná uvedla, že ve věci podání přehledů o příjmech a výdajích za roky 2014 až 2017 žalobce nesplnil svou povinnost stanovenou v ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 589/1992 Sb.“). Poukázala na to, že podle ustanovení § 18 odst. 1 tohoto zákona se právo předepsat dlužné pojistné promlčuje až za 10 let ode dne splatnosti.
- [8] K námitce, že žalobci není nic známo o Vyúčtováních, na které žalovaná odkazovala v napadeném rozhodnutí, žalovaná uvedla, že vyúčtování jsou OSVČ doručována prostřednictvím datových schránek, příp. prostřednictvím provozovatele poštovních služeb obyčejnou zásilkou. Ke způsobu doručování dále uvedla, že v souladu s ustanoveními § 19, § 59 a § 72 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nejsou vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění zasílány OSVČ do vlastních rukou. V této souvislosti uvedla, že vzhledem ke skutečnosti, že žalobce v Přehledech za roky 2014 až 2017 vyčíslil výši pojistné, tak o existenci dluhu na pojistném věděl.
- [9] K „napálení“ žalobce ze strany PSSZ žalovaná odkázala na odůvodnění rozhodnutí ze dne 15. 12. 2015, č.j. 42213/030/8014/6.10.2015/1247/VE, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti platebnímu výměru PSSZ ze dne 6. 10. 2015, č.j. 1247/2015.
- [10] K námitce, že závěry správních orgánů se opírají o nedokázaná tvrzení, žalovaná uvedla, že PSSZ i žalovaná vycházely z údajů o výkonu samostatně výdělečné činnosti a údajů uvedených na Přehledech za roky 2014 až 2017, které sdělil žalobce. Dále uvedla, že žádost o nahlédnutí do spisu nebyla žalobcem v rámci celého řízení uplatněna.
- [11] Žalobce podal k vyjádření žalované repliku, ve které uvedl, že tvrzení o aplikaci ustanovení § 18 zákona č. 589/1992 Sb. je prolomeno časovým okamžikem uplatnění pohledávky (v roce 2022) ve vztahu nejen k údajnému okamžiku vzniku žalobcova dluhu, neboť ten nevznikl dne 24. 9. 2018, jelikož do té doby údajný dluh existoval, ale neznámá mohla být jen jeho výše. Namítal, že dovolávat se na (byť zákonem) obecně stanovenou dlouhou promlčecí lhůtu je v rozporu s Listinou základních práv a svobod. Dále připomněl, že dlužník nemůže být v prodlení, pokud věřitel *de facto* brání splnění závazku (pokud existuje) dlužníkem. Aplikaci institutu promlčení tak žalobce označil za šikanózní. Uvedl, že hodlal v rámci procesu např. uplatnit námitku promlčení ve vztahu k právní skutečnosti, že žalovaná mohla a měla své (údajné) pohledávky z let 2014 až 2017 započítat proti v roce 2018 vyměřené pohledávce žalobce v souvislosti s přiznáním starobního důchodu. Tuto námitku tak vznesl nyní.
- [12] Dále k vyjádření žalované uvedl, že do jeho datové schránky nebylo žádné vyúčtování doručeno. K doručování „obyčejnou zásilkou“ uvedl, že v daném případě se jedná o

desetitisíce korun; žalovaná by tak měla postupovat cestou prokazatelného doručování. Ke svému poukazu na platební výměr PSSZ č. 1247/2015 doplnil, že tímto byl veden k domněnce, že má u PSSZ přeplatek, což podporovalo jeho přesvědčení, že nemá a nebude mít dluh (do „spotřebování“ přeplatku). Připustil, že možná věděl o následném výpočtu celkového salda, nikoli však o existenci dluhu jako takového.

- [13] Uzavřel, že žádal o nahlédnutí do spisu, srov. jeho odvolání do platebního výměru. Vzhledem k tomu, že správní orgán doposud nevyhověl žádosti o umožnění seznámení se spisem, ani neumožnil žalobci nahlédnutí do ostatní správním orgánem ve věci vedené agendy související s případem, a to zejména v otázce, že je možné, že žalobce odváděl pojistné za sebe na účet vedený na pojistné na zaměstnance, nejen do roku 2015, ale i poté. S takto poukázaným pojistným se pak správní orgán nevypořádal.
- [14] Při ústním jednání konaném před soudem dne 6. 6. 2024 žalobce setrval na svých dříve uplatněných argumentech. Žalovaný se předem z účasti na ústním jednání písemně omluvil.
- [15] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [16] Platebním výměrem PSSZ ze dne 18. 10. 2022, č. 1929/2022 byla žalobci jako OSVČ uložena povinnost uhradit doplatek na pojistném na rok 2014 ve výši 61.357 Kč, doplatek na pojistném za rok 2015 ve výši 42.730 Kč, doplatek na pojistném za rok 2016 ve výši 23.660 Kč a doplatek na pojistném za rok 2017 ve výši 24.732 Kč; celkem tedy byla k úhradě předepsána částka 152.479 Kč.
- [17] V odůvodnění tohoto rozhodnutí PSSZ uvedla, že Přehled za rok 2014 měl být podán nejpozději do 3. 8. 2015, ve skutečnosti byl předložen dne 24. 9. 2018. Doplatek na pojistném za rok 2014, který byl stanoven v souladu s ustanovením § 589/1992 Sb. při výkonu hlavní samostatně výdělečné činnosti, ve výši 80.329 Kč, měl být uhrazen dle ustanovení § 14a odst. 3 téhož zákona nejpozději do 11. 8. 2015. Tento nebyl uhrazen v zákonné lhůtě. Dále uvedla, že Přehled za rok 2015 měl být podán nejpozději do 2. 5. 2016, ve skutečnosti byl předložen dne 24. 9. 2018. Doplatek na pojistném za rok 2015 ve výši 42.730 Kč měl být uhrazen nejpozději do 10. 5. 2016. Tento nebyl uhrazen v zákonné lhůtě. Dále uvedla, že Přehled za rok 2016 měl být podán nejpozději do 2. 5. 2017, ve skutečnosti byl předložen dne 24. 9. 2018. Doplatek na pojistném za rok 2016 ve výši 23.660 Kč měl být uhrazen nejpozději do 10. 5. 2017. Tento nebyl uhrazen v zákonné lhůtě. Dále uvedla, že Přehled za rok 2017 měl být podán nejpozději do 2. 5. 2018, ve skutečnosti byl předložen dne 24. 9. 2018. Doplatek na pojistném za rok 2017 ve výši 24.732 Kč měl být uhrazen nejpozději do 10. 5. 2018. Tento nebyl uhrazen v zákonné lhůtě.
- [18] Žalobce podal proti platebnímu výměru dne 12. 11. 2022 odvolání, ve kterém uplatňoval obdobné námitky jako v podané žalobě.
- [19] Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 12. 12. 2022, č.j. 42000/040805/22/010/JB, sp.zn. OSVC/PV/928/22, bylo odvolání žalobce zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.
- [20] V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že při kontrole spisové dokumentace, příjmového účtu, zaúčtování plateb, zaúčtování přehledů o příjmech a výdajích a předepsání penále nebylo zjištěno pochybení PSSZ. K námitkám ohledně přiznání starobního důchodu a jeho zpětného doplacení, uvedla, že bylo zjištěno, že žádost o starobní důchod byla podána dne 11. 9. 2018, s datem přiznání důchodu, včetně výplaty od 30. 6. 2012. Do rozhodného

období podle ustanovení § 18 odst. 1 a 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), byly v případě žalobce zahrnuty roky 1986 až 2011. Skutečnost, že ke dni podání žádosti o starobní důchod, tj. ke dni 11. 9. 2018 žalobce nesplnil svou povinnost stanovenou v ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., spočívající v podání Přehledů za roky 2013 až 2018, tak dle žalované neovlivnila přiznání starobního důchodu, ani jeho výši. O této skutečnosti byl žalobce informován v odůvodnění rozhodnutí č. I, č.j. 1-2R-7.12.2018 – 425/490 719 084, kterým mu byl přiznán starobní důchod. Tyto přehledy, vyjma přehledu za rok 2018, byly podány až dne 24. 9. 2018.

- [21] K námitce žalobce, že neměl o dluhu žádnou informaci, žalovaná uvedla, že o výši pohledávek vůči PSSZ byl žalobce informován opakovaně, např. ve Vyúčtování záloh na pojistném na důchodové pojištění za rok 2017, které mu bylo zasláno dne 25. 9. 2018, nebo ve Vyúčtování záloh na pojistném na důchodové pojištění za rok 2020, které mu bylo zasláno dne 15. 6. 2021. V této souvislosti pak žalovaná odkázala na ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb.
- [22] K námitkám žalobce ohledně platby ve výši 210.151 Kč žalovaná uvedla, že již v rozhodnutí o odvolání č.j. 42000/012371/15/010/HS ze dne 15. 12. 2015 proti platebnímu výměru č. 1247/2015 ze dne 6. 10. 2015, byl žalobce informován, že zjištěný přeplatek na pojistném na VS zaměstnavatele ve výši 210.151 Kč ze dne 7. 11. 2014 byl, v souladu s ustanovením § 17 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., převeden na VS osoby samostatně výdělečně činné. Platba byla v souladu s ustanovením § 22a zákona č. 589/1992 Sb. použita na úhradu zbývajících částí doplatku na pojistném za rok 2009 ve výši 43.286 Kč, doplatku na pojistném ve výši 58.337 Kč, doplatku na pojistném za rok 2012 ve výši 67.360 Kč a části doplatku na pojistném za rok 2013 ve výši 41.168 Kč.
- [23] Dále žalovaná uvedla, že PSSZ při vydání platebního výměru vycházela z údajů o výkonu samostatné výdělečné činnosti a údajů uvedených na Přehledech za roky 2014 až 2017, které podal žalobce v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb.
- [24] Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
- [25] Předmětem soudního přezkumu v nyní projednávané věci je rozhodnutí žalované, jímž byla žalobci jako OSVČ uložena povinnost zaplatit doplatek na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za roky 2014 až 2017 v celkové výši 152.479 Kč.
- [26] Podle ustanovení § 15 odst. 1 věta první zákona č. 589/1992 Sb., v rozhodném znění: „Osoba, která aspoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, je povinna podat příslušné okresní správě sociálního zabezpečení nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání za tento kalendářní rok, na předepsaném tiskopise přehled o příjmech a výdajích za tento kalendářní rok.“
- [27] Podle ustanovení § 13 odst. 2 téhož zákona: „Osoba samostatně výdělečně činná je povinna platit za podmínek dále stanovených buď pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, nebo zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní

*politiku zaměstnanosti a doplatek na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.*“

- [28] Podle ustanovení § 18 téhož zákona: „(1) Právo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za 10 let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl. (2) Právo vymáhat pojistné se promlčuje za 10 let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno. Promlčecí doba neběží po dobu řízení u soudu a po dobu provádění exekuce na peněžitá plnění exekučním správním orgánem.“
- [29] Podle ustanovení § 14a odst. 3 téhož zákona: „Doplatek na pojistném je splatný nejpozději do osmi dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle § 15 odst. 1 za kalendářní rok, za který se pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti platí.“
- [30] Soud se předně zabýval námitkou promlčení, kterou vznesl žalobce, resp. námitkou šikanózní aplikace ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. ze strany žalované.
- [31] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 6. 2011, č.j. 3 Ads 7/2011-48, uvedl, že považuje „za nutné odlišit právo předepsat dlužné pojistné upravené § 18 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. od práva vymáhat vyměřené pojistné upravené v odstavci 2 tohoto ustanovení. Předepsáním dlužného pojistného je nutné rozumět stanovení výše pojistného, které mělo být za dané konkrétní období odvedeno, přičemž promlčecí doba pro toto stanovení počíná okamžikem splatnosti stanovovaného dlužného pojistného, případně od provedení kvalifikovaného úkonu k jeho zjištění nebo vyměření. Předepsání je tedy stanovení, resp. zjištění a vyměření dlužného pojistného, které mělo být k určitému dni odvedeno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č.j. 2 As 81/2003-48). (...) Naproti tomu vymáháním vyměřného pojistného se rozumí postup sloužící k vynucení splnění, tj. zaplacení stanoveného dlužného pojistného na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Právu vymáhat stanovené pojistné se podle § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb. lze s úspěchem bránit po uplynutí v zákoně stanovené doby 10 let, která počíná běžet okamžikem nabytí právní moci platebního výměru, kterým bylo vyměřeno, avšak neběží po dobu řízení u soudu.“
- [32] Dále zde Nejvyšší správní soud uvedl, že „ustanovení § 18 zákona č. 589/1992 Sb. odlišuje dobu, po kterou lze dlužné právo předepsat, a dobu, po kterou lze takto předepsané právo vymáhat. Orgány sociálního zabezpečení tedy mohou činit po dobu 10 let od splatnosti pojistného úkony k předepsání dlužného pojistného, aniž by vůči nim mohla být úspěšně vznesena námitka promlčení (za určitých podmínek se tato lhůta přerušuje), a následně může takto předepsané dlužné pojistné vymáhat po dobu 10 let (do této doby se nezapočítává doba řízení u soudu). Z toho tedy vyplývá, že (nenastala-li žádná ze skutečností majících za následek přerušování či stavení promlčecí doby) je nejvyšší možná doba pro vymáhání pojistného do 20 let od vzniku primární povinnosti odvést pojistné, avšak zároveň nesmí ani předepsání, ani následné vymáhání pojistného, každé samo o sobě, trvat déle než 10 let (nenastanou-li předvídané výjimky).“
- [33] Z pohledu aplikace ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. na nyní projednávaný případ je podstatné, že z ustanovení § 14a odst. 3 téhož zákona vyplývá, že doplatek na pojistném je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, popř. měl být podán přehled o příjmech a výdajích podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona za kalendářní rok. Jak uvedla žalovaná v platebním výměru ze dne 18. 10. 2022, tak ve vztahu k roku 2014 měl žalobce podat předmětný přehled nejpozději do 3. 8. 2015. Doplatek na pojistném za toto období tak měl být uhrazen do 11. 8. 2015. Již jen z pouhého porovnání data vydání platebního

výměru (dne 18. 10. 2022) je tak zjevné, že promlčecí doba o délce 10 let k předepsání dlužného pojistného ke dni vydání platebního výměru nemohla ve vztahu k pojistnému za kalendářní rok 2014 uplynout. Tím spíše pak nemohla uplynout ani ve vztahu k obdobím následujícím (2015, 2016 a 2017). Pro přehled věci pak soud dodává, že promlčecí doba ve vztahu k jednotlivým obdobím neuplynula ani ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, k čemuž došlo dne 12. 12. 2022.

- [34] Soudu není zřejmé, proč by dovolání se na obecně stanovenou promlčecí lhůtu mělo být v daném případě v rozporu s Listinou základních práv a svobod. Institut promlčení brání předepsání a následnému vymáhání nezaplacených částek po uplynutí zákonné lhůty, není-li zde úkon zakládající běh lhůty nové. Jedná se tak o institut, který v daném případě chrání plátce pojistného. Skutečnost, že v daném případě nemohl být tento institut na případ žalobce aplikován, z něj ještě nečiní institut nezákonný, resp. rozporný s Listinou základních práv a svobod.
- [35] Soud sice obecně souhlasí s žalobcem, že dlužník nemůže být v prodlení, pokud věřitel brání splnění závazku dlužníkem, nicméně v daném případě to však byl žalobce, který nedostal svým povinností a v rozporu s ustanovením § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. nepodal včas přehled o příjmech a výdejích za dané kalendářní roky. Žalobce toto své pochybení napravil až dne 24. 9. 2018, kdy mimo jiné předložil přehledy za roky 2014, 2015, 2016 a 2017. Až následně tedy žalovaná mohla vydat platební výměr jakožto kvalifikovaný úkon směřující ke zjištění (vyměření) výše doplatku pojistného za konkrétní období. Je pravdou, že žalovaná tak učinila až v roce 2022, ačkoliv žalobce předmětné přehledy doplnil již v roce 2018, nicméně s ohledem na to, že promlčecí doba v daném případě neuplynula, nelze z tohoto prodlení s vydáním platebního výměru vyvozovat jeho nezákonnost.
- [36] K námitce, že platebním výměrem uložený nedoplatek nemá oporu ve faktech, soud uvádí, že určení výše nedoplateků vychází z údajů o výkonu samostatně výdělečné činnosti a údajů uvedených samotným žalobcem v přehledech o příjmech a výdajích za roky 2014 až 2017. Pokud jsou některé údaje (slovy žalobce „fakta“) nesprávná, tak tato skutečnost jde plně k tíži žalobce, který má povinnost na přehledu o příjmech a výdajích uvádět své skutečné příjmy a výdaje, a to mimo jiné za účelem výpočtu pojistného.
- [37] Soud dále uvádí, že ze skutečnosti, že žalobci byl starobní důchod, o který požádal dne 11. 9. 2018 s datem přiznání, včetně výplaty od 30. 6. 2012, přiznán a doplacen zpětně bez toho, že by měl žalobce nedoplatek, resp. že by na tento důchod žalovaná provedla započtení svých pohledávek z let 2014 až 2017, nelze dle soudu dovodit, že by předmětný nedoplatek neexistoval. Předně je třeba zdůraznit, že ke dni podání žádosti o starobní důchod (11. 9. 2018) žalobce nesplnil svou povinnost stanovenou ustanovením § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., neboť tak učinil až dne 24. 9. 2018. Dle soudu je pak logické, že žalovaná nejprve vyřídila žalobcovu žádost o starobní důchod, k čemuž přistoupila ještě v roce 2018 (srov. rozhodnutí č.j. 1-2R-7.12.2018 – 425/490 719 084), aniž by proti starobnímu důchodu započítávala pohledávku týkající pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pro kterou vedla samostatné správní řízení.
- [38] Co se týče námitek žalobce, že neměl o předmětném dluhu žádnou informaci, soud předně uvádí, že žalobce si musel být existence dluhu vědom již jen na základě toho, že to byl on sám, který pozdě podával přehledy o příjmech a výdajích, z nichž následně při předepsání konkrétní výše dlužného pojistného žalovaná bez dalšího vycházela. S ohledem na to je pak zcela logické, že ani odůvodnění platebního výměru, ani odůvodnění napadeného

rozhodnutí neobsahují odkaz na jiné konkrétní podklady a důkazy, než ty, které vedly k předepsání předmětného nedoplatku, neboť žádné takové konkrétní podklady ani důkazy se ve spise nenacházejí, ani nebyly žalobcem v průběhu správního či soudního řízení předloženy.

- [39] Nadto nelze pominout, že žalobce byl o výši svých pohledávek vůči PSSZ opakovaně informován, a to např. ve Vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2017, které mu bylo zasláno dne 25. 9. 2018, či ve Vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2020, které mu bylo zasláno dne 15. 6. 2021. Žalobce však namítal, že o osudu těchto vyúčtování mu není nic známo, neboť byla doručována pouze obyčejnou zásilkou.
- [40] Podle ustanovení § 90 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., v rozhodném znění, se do vlastních rukou doručují: a) rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění, b) posudky zasílané podle ustanovení § 8 odst. 10 a § 16a odst. 6, c) výzvy podle ustanovení § 53. Žalobce se mýlí, pokud namítá, že z tohoto ustanovení nelze dovozovat, že ostatní listiny se doručují „obyčejně“, resp. že PSSZ rozhoduje o způsobu doručování podle obsahu listiny a hrozby plynoucí z případného nedoručení pro plátce. Právě ustanovení § 90 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. totiž obligatorně stanoví, které konkrétní písemnosti se právě do vlastních rukou doručují. *A contrario* všechny další písemnosti není tímto způsobem nutné doručovat. Ostatně i ze správního řádu (srov. ustanovení § 19 odst. 5) platí, že „do vlastních rukou adresáta se doručují písemnosti podle § 59, § 72 odst. 1, písemnosti, o nichž tak stanoví zvláštní zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to oprávněná úřední osoba.“ Ustanovení § 59 správního řádu se týká předvolání, ustanovení § 72 odst. 1 téhož zákona pak oznamování rozhodnutí.
- [41] Vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění pak dle soudu nelze podřadit ani pod režim ustanovení § 19 odst. 5 správního řádu [nejedná se ani o písemnost sloužící k předvolání určité osoby, ani o „rozhodnutí“, *kterým správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá, nebo v zákonem stanovených případech rozhoduje o procesních otázkách* (srov. ustanovení § 67 odst. 1 správního řádu)], ani pod speciální režim ustanovení § 90 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., a proto v daném případě PSSZ netížila povinnost tyto písemnosti doručovat žalobci do vlastních rukou. Tvrzení žalobce, že PSSZ rozhoduje o způsobu doručování podle hrozby plynoucí z případného nedoručení pro plátce, pak soud nepovažuje za vhodné komentovat.
- [42] I kdyby snad žalobci skutečně (v důsledku nějakých závad v doručování) nebyla tato vyúčtování vůbec doručena, tak to dle soudu neznamená, že o existenci svého dluhu na pojistném nevěděl, a to z toho důvodu, že to byl on sám, kdo v přehledech za roky 2014 až 2017 vycíslil výši pojistného, ze které žalovaná při jeho předepsání vycházela. Za vadu by pak nebylo možno považovat ani to, že prvním úkonem, ve kterém by se žalobce dozvěděl o předepsání dlužného pojistného, by byl až platební výměr ze dne 18. 10. 2022. V případě tohoto úkonu se totiž jednalo o první úkon v daném řízení, kterým byly kvalifikovaně ve vztahu ke konkrétním obdobím předepsány k úhradě doplatky na pojistném. Proti tomuto úkonu pak žalobce měl možnost využít opravné prostředky tak, aby účinky tohoto úkonu zvrátil. Této možnosti pak žalobce ostatně využil.
- [43] K argumentaci žalobce, že byl v domnění, že po dni 15. 12. 2014 je stále „v plusu“ ve výši 210.151 Kč, soud uvádí, že z rozhodnutí žalované ze dne 15. 12. 2015, č.j. 42000/012371/15/010/HS, vyplývá, že zjištěný přeplatek na pojistném na VS

zaměstnavatele ve výši 210.151 Kč ze dne 7. 11. 2014 byl, a to podle ustanovení 17 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., převeden na VS osoby samostatně výdělečně činné. Tato částka byla v souladu s ustanovením § 22 téhož zákona použita na úhradu zbývajících částí doplatku na pojistném za rok 2009 ve výši 43.286 Kč, doplatku na pojistném za rok 2011 ve výši 58.337 Kč, doplatku na pojistném za rok 2012 ve výši 67.360 Kč a části doplatku na pojistném za rok 2013 ve výši 41.168 Kč. Postup žalované ohledně této „plusové částky“ byl tedy jednak v souladu se zákonem č. 589/1992 Sb. a jednak o něm byl žalobce informován, tudíž jeho domněnka byla zcela nesprávná.

- [44] Žalobce dále namítal, že mu nebylo ve správním řízení umožněno nahlédnout do spisu, čímž byl omezen na svém právu uplatnit v řízení své návrhy, včetně návrhu důkazů. K této námitce soud nejprve uvádí, že právo nahlížet do spisu (ustanovení § 38 správního řádu) je důležitým procesním právem účastníka řízení, neboť bez znalosti spisu by účastník jen stěží mohl uplatňovat v řízení svá práva, činit návrhy nebo vyjadřovat svá stanoviska. Z obsahu předloženého správního spisu pak nevyplývá, že by žalobce o nahlédnutí do spisu kdykoli požádal. Za takovou žádost dle soudu pak nelze označit ani text uvedený v posledním odstavci na str. 2 žalobcova odvolání, kde tento uvedl, že „*po seznámení se s podklady si vyhrazuji podat odůvodnění rozšířené.*“ Dle soudu z této textace nelze dovodit, že žalobce přímo v odvolání podává žádost o nahlédnutí do spisu.
- [45] Nadto nelze pominout, jak bylo několikrát v tomto rozsudku již uvedeno, že podkladem pro vydání platebního výměru ze dne 18. 10. 2022 byly přehledy o příjmech a výdajích, které PSSZ předložil sám žalobce. Navíc právo navrhopvat důkazy, činit vyjádření atd. není spjato výlučně s právem na nahlížení do spisu, ale účastník řízení může tato svá procesní práva realizovat nezávisle na sobě. Chtěl-li žalobce správní orgán upozornit na to, že zde existuje možnost, že odváděl pojistné za sebe na účet vedený na pojistné na zaměstnance nejen do roku 2015, ale i poté, tak tak mohl učinit i bez toho, aniž by byl nahlížen do spisu. Kromě toho otázce „plusové“ částky na VS zaměstnavatele a převodu této částky na VS osoby samostatně výdělečně činné se žalovaná v řízení věnovala.
- [46] Konečně co se týče obecných žalobních námitek, spočívajících v tom, že žalovaná dle žalobce nedostatečně zjistila skutkový stav, nevypořádala se se všemi odvolacími argumenty, porušila zásadu právní jistoty a základní zásady správního řízení, soud v duchu obecnosti těchto žalobních námitek uvádí, že žádnou takovou vadu, která by bezpochyby měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, v postupu žalované neshledal. Soud tak mimo jiné ani nedospěl k závěru, že by správní orgány porušily svou povinnost dle ustanovení § 6 odst. 4 písm. l) zákona č. 582/1991 Sb., tj. povinnost poskytovat občanům a zaměstnavatelům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení, jak také obecně namítal žalobce.
- [47] Ze všech shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
- [48] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalované žádné náklady v řízení nevznikly.

### Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje M. T., DiS.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz).

V Praze dne 6. června 2024

**JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.**  
předseda senátu